

Nedejte se ve škole odbýt!

Vaše dítě má právo na vzdělání.

- Tvrdí vám, že pro vaše dítě už není ve školce nebo škole místo, ale vy víte, že neromské děti z vašeho okolí přijímají?
- Tvrdí vám, že vaše dítě nemohou do školky nebo školy přijmout, protože by si nerozumělo s neromskými spolužáky?
- Nadávají a ubližují spolužáci vašemu dítěti za to, že je Rom/ka, a vyučující s tím nic nedělají?
- Stěžoval/a jste si řediteli/ce školy na postupy třídního učitele nebo třídní učitelky, ale ředitel/ka situaci nepověřil/a a nic neudělal/a?
- Učí se vaše dítě společně s ostatními romskými dětmi v jiné budově nebo v jiné části školy než neromské děti?
- Podal/a jste stížnost na školu u České školní inspekce, ale ta na školu nepřišla, nemluvila s vyučujícími ani s Vámi a věc uzavřela ve prospěch školy?

ANO? Pak jste se stal/a obětí diskriminačního jednání. Takové jednání je zakázané a je potřeba se proti němu bránit.

Učitelé a učitelky, ředitelé a ředitelky a ani další zaměstnanci škol nesmí s vašimi dětmi zacházet odlišně jenom proto, že jsou Romové. To platí pro všechny školy: mateřské, základní, střední, vyšší odborné i vysoké.

Kdy škola musí vaše dítě přijmout?

Škola, která je nejbližší Vašemu trvalému bydlišti, musí vaše dítě přijmout. Každá obecní škola má určenou tak zvanou spádovou oblast, tedy ulice v jejím okolí, ze kterých musí děti přijmout. Je to proto, aby

děti měly zaručené místo ve škole blízko svého bydliště a nemusely každý den daleko dojíždět.

Zápisy do základních škol probíhají od 1. do 30. dubna.

Každá škola si přesné datum zápisu určuje sama. Na to, která škola je pro vás spádová a v jaký den probíhá zápis, se zeptejte ve škole, na městském nebo obecním úřadě (žádejte pracovníka odboru školství), nebo se poradte v organizaci, s níž spolupracujete. Informace můžete najít také na internetových stránkách školy.

Pokud chcete dítě přihlásit do školy, která je vzdálenější, škola vás může odmítnout. Musí mít totiž volná místa hlavně pro děti ze své spádové oblasti, tedy bydlicí v její blízkosti. Ale ani v takovém případě **ředitel nebo ředitelka nesmí postupovat rozdílně vůči romským a neromským dětem.**

Škola Vám při zápise může také doporučit odklad povinné školní docházky. V takovém případě je třeba navštívit pedagogicko-psychologickou poradnu a dětského lékaře, kteří posoudí, je-li Vaše dítě pro školu zralé nebo ne. **Poslední slovo ale máte vždy vy. Pokud s odkladem nesouhlasíte, škola je povinna vaše dítě přijmout.**

Pozor! Nově musí děti starší 5 let chodit do školky.

Dítě, které do začátku školního roku (září) dosáhne věku 5 let, musí nastoupit do školky. Vzdělávání ve školce je bezplatné. Každá obecní školka má určenou spádovou oblast, ze které musí děti, kterým je nebo brzy bude 5 let, přijmout.

Zápisy do školek probíhají od 2. do 16. května. Každá školka si přesné datum zápisu určuje sama. Na to, která školka je pro vás spádová a v jaký den probíhá zápis, se zeptejte ve školce, na městském nebo obecním úřadě (žádejte pracovníka odboru školství), nebo se poradte v organizaci, s níž spolupracujete. Informace můžete najít také na internetových stránkách školky.

Jsou obědy ve školce a škole zdarma?

Některé školky a školy poskytují obědy zdarma. Záleží na místních podmínkách. Zeptejte se přímo ve školce či škole, kam bude vaše dítě chodit. Poradte se s organizací, se kterou jste v kontaktu.

Co dělat, když ředitel nebo ředitelka odmítají vaše dítě přijmout?

Hlavně se nenechte ústně odbýt. Chtějte po řediteli/ce **písemné rozhodnutí**, že dítě nepřijímá a proč.

Pokud vám ho nevydá, zašlete přihlášku znovu na adresu školy **doporučeným dopisem**. Uschovejte si doklad o odeslání. Nedostanete-li odpověď do 30 dnů, napište na krajský úřad a stěžujte si na nečinnost. Přiložte kopii přihlášky a doklad o jejím odeslání.

Pamatujte, že když s rozhodnutím řediteli/ce nesouhlasíte, můžete se **vždy odvolat**. Pozor! Odvolání je třeba řediteli/ce doručit nejpozději 15 dní od jeho/jejího původního rozhodnutí. Rozhoduje o něm krajský úřad.

To platí jak v případech, kdy do školy hlásíte prvňáčka, tak v případech, kdy vaše dítě přestupuje na jinou školu.

Může vás někdo na jednání ve škole doprovodit?

Ano. Mělo by jít o osobu, k níž máte důvěru. Může to být někdo z rodiny či pracovník nebo pracovnice neziskové organizace. Ten může dosvědčit, jak jednání ve škole probíhalo.

Očekáváte, že jednání ve škole bude nepřijemné?

Připravte se na rozhovor předem. Nebojte se zastat se svých dětí. Nenechte se zahnat do kouta. **Mějte na paměti, že chcete jediné: kvalitní vzdělání pro vaše dítě.** Zachovejte chladnou hlavu. Ukažte jim, že Romové dokáží vystupovat slušně, ale přitom se nenechají urážet.

Rozhovor s ředitelem či ředitelkou si můžete nahrát a použít ho jako důkaz diskriminačního chování. Pozor! Může se jednat pouze o nahrávku ve škole, kdy s vámi komunikuje o přijetí vašeho dítěte. Nahrávat

např. jeho/její osobní rozhovor s kamarády v hospodě je nepřipustné.

Kde hledat pomoc, když vaše dítě nepřijmou?

Můžete se obrátit na **Českou školní inspekci**. Zašlete nebo přineste jim rozhodnutí ředitele či ředitelky o nepřijetí a podané odvolání. Inspektoráty České školní inspekce sídlí v krajských městech. S vyhledáním adresy vám pomůžou na obecním či městském úřadě nebo v organizaci, která vám pomáhá s dalšími věcmi.

Pokud vám Česká školní inspekce nepomůže, ihned se obraťte na **ombudsmána**, tedy veřejného ochránce práv. Kontakty naleznete na konci tohoto letáku.

Co ještě může být diskriminace?

Diskriminací je situace, kdy vás například odmítnou obsloužit v restauraci nebo v obchodě kvůli romskému původu, kdy vás z tohoto důvodu nechtějí vzít do práce, odmítnou vás ošetřit u lékaře, pronajmout byt, ale také tehdy, když nechtějí vaše dítě přijmout do školy. Je dobré se proti takovému jednání hned ozvat, protože podle práva mají mít všichni stejný přístup ke zboží v obchodě, k práci, k bydlení, ke zdravotní péči, podobně jako ke vzdělávání.

Stal/a jste se obětí diskriminace a chcete se proti ní bránit? Máte starosti a na úřadě vám nepomohli?

Zavolejte nebo napište. Poradíme vám. Naše pomoc je bezplatná.

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Veřejný ochránce práv
Údolní 39, 602 Brno
informační linka: +420 542 542 888
telefon (ústředna): +420 542 542 111
e-mail: podatelna@ochrance.cz
www.ochrance.cz
www.facebook.com/verejny.ochrance.prav
www.twitter.com/ochranceprav